

เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
ATTITUDES TOWARD SOCIAL STUDIES, RELIGION AND CULTURE
OF PRATHOMSUKSA 4 – 6 STUDENTS



¹เนธิตา สมนึก และ ²เก็ตถวา บุญปราการ
¹Nethita Somnuek and ²Kettawa Boonprakarn

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ประเทศไทย
Hatyai University, Thailand.

¹2535nethita@gmail.com ²kettawa@hotmail.com

Received: January 13, 2023; **Revised:** March 27, 2024; **Accepted:** April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 และเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนชุมชนบ้านยูโย จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน ขั้นตอนแรกสุ่มจากระดับชั้นการศึกษา ขั้นตอนที่ 2 สุ่มอย่างง่ายจากแต่ละระดับชั้นการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง (IOC) ได้ค่า .67 ค่าความเชื่อมั่น สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ .84 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีเจตคติสูงมาก ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47) รองลงมา ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.52) ด้านสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.56) และ ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.45) อยู่ในระดับสูงตามลำดับ และ ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

¹นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ปีที่ 4 - 6 จำแนกตามตัวแปร พบว่า เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษาที่แตกต่างกันมีเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ : เจตคติ; เจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม; แบบวัดเจตคติ; ลักษณะส่วนบุคคล

Abstract

The purposes of this research were to; study the level of attitudes towards the subject of social studies, religion and culture of students in Prathomsuksa 4 - 6 and compare attitudes towards the subject of social studies, religion and culture, classified by gender, age, level of education. Using quantitative research methods The sample consisted of 140 students in Prathomsuksa 4 - 6 of Chumchanbanyuyo School. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's tables. The sample size was 103 people. The sample sampling was done in several steps. The first step is random sampling from each educational level. The second step is simple random sampling from each educational level. The instrument used in the research was an attitude measure. Statistics used in the research are percentage, mean, standard deviation, t-test, f-test, checked for precision (IOC), obtained a value of .67, confidence value. Cronbach's alpha coefficient formula is equal to .84. The research results found that. Attitudes towards the social studies, religion and culture subjects of students in Prathomsuksa 4 - 6 were overall at a high level ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.51). When considering each aspect, it was found that the areas with very high attitudes were: In terms of teachers ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47), followed by In terms of course content ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.52), teaching media ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.56) and evaluation and measurement ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.45), they were at a high level, respectively. And The results of comparing the attitudes towards the social studies, religion, and culture subjects of students in Prathomsuksa 4 - 6 classified by variables. It was found that gender, age, and different educational levels had different attitudes towards the social studies, religion, and culture subjects. They are statically insignificantly different at the .05 level.

Keywords : Attitude; Attitudes towards social studies, religion and culture subjects; Attitude test; Personal characteristics

บทนำ

การตระหนักถึงความสำคัญของสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงเป็นอีกกลุ่มสาระที่ได้บรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) ประกอบด้วยเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข การเป็นพลเมืองดี ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา การเห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความรักชาติและความภูมิใจในความเป็นไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น 10) โดยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 สาระ คือ สาระศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สาระเศรษฐศาสตร์ และสาระประวัติศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ วิชาพรณ พินลา (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาซึ่งเป็นรายวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนสามารถนำเอาความรู้ความเข้าใจไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างเหมาะสม สมดุลและยั่งยืน จุดมุ่งหมายสำคัญของรายวิชาสังคมศึกษาโดยส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการตัดสินใจและทักษะการแก้ปัญหาที่ใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในการสร้างพลเมืองดีของประเทศ อันเป็นรากฐานของโลกต่อไป

เนื่องจากโรงเรียนชุมชนบ้านยูโยต้องการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในปีที่ผ่านมาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ที่มาจากรายงานผลสัมฤทธิ์ระดับโรงเรียน (โครงการวัดผลและประเมินผลฝ่ายวิชาการของโรงเรียนชุมชนบ้านยูโย) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในปีการศึกษา 2565 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้รับประสบการณ์การสอนนักเรียนและจากการสอบถามครูผู้สอนท่านอื่น พบว่านักเรียนยังขาดความกระตือรือร้น ความตั้งใจ และขาดระเบียบวินัยในห้องเรียน โดยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในความรับผิดชอบทางด้านการทำงาน และอาจมีผลต่อคุณภาพ อย่างไรก็ตามองค์ประกอบสำคัญอีกอย่างในการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียน คือ เจตคติที่ดีต่อการเรียนที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เพราะเจตคติเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด ในภายหลังเมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้นๆ แล้วก็เป็นคนในสังคมที่มีเจตคติที่ดีงามตามที่สังคมต้องการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนชุมชนบ้านยูโย

ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาคิดหาวิธีแก้ปัญหาโดยการศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทำให้ทราบถึงเจตคติของนักเรียนที่มีต่อผู้สอน ต่อเนื้อหาสาระและลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อเจตคติ เพื่อนำไปเป็นแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน และสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาตนเองและสังคมให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย

ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนผู้วิจัยก็สามารถนำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไปในอนาคตให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนชุมชนบ้านยูโย จำนวน 140 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนชุมชนบ้านยูโย จำนวน 103 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตามระดับชั้นการศึกษา ขั้นตอนที่ 2 สุ่มอย่างง่ายจากแต่ละระดับชั้นการศึกษา

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหามุ่งศึกษา เรื่อง เจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 และเปรียบเทียบเจตคติซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้นการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบวัดเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนชุมชนบ้านยูโย จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งหมด 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาค่า IOC ค่าความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค และใช้สูตร t-test Independent

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ภาพรวมและรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหาวิชา	4.06	0.52	สูง
2. ด้านสื่อการสอน	3.93	0.56	สูง
3. ด้านครูผู้สอน	4.71	0.47	สูงมาก
4. ด้านการวัดประเมินผล	3.39	0.45	สูง
โดยรวม	4.02	0.51	สูง

จากตารางที่ 1 พบว่า เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.51) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.47) อยู่ในระดับสูงมาก และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.45) อยู่ในระดับสูง

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา แสดงดังตาราง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน

เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	เพศ				t	Sig.
	ชาย (25 คน)		หญิง (78 คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเนื้อหาวิชา	3.82	0.21	4.10	0.26	1.10	0.00
2. ด้านสื่อการสอน	3.67	0.22	4.14	1.15	0.56	0.04
3. ด้านครูผู้สอน	4.62	0.27	4.73	0.23	0.69	0.03
4. ด้านการวัดประเมินผล	3.49	0.22	3.37	0.20	1.13	0.02
รวม	3.90	0.38	4.08	0.41	0.96	0.02

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น ราย

ด้านพบว่าเพศที่แตกต่างกันมีเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านราย
เนื้อหากรายวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษา ปีที่ 4 – 6 จำแนกตามตัวแปร อายุ จำแนกเป็นรายด้าน

เจตคติที่มีต่อรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	อายุ						F	Sig.
	9 - 10 ปี (42 คน)		11 - 12 ปี (48 คน)		13 ปีขึ้นไป (13 คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเนื้อหากรายวิชา	4.07	0.47	4.04	0.50	3.86	0.65	1.49	0.22
2. ด้านสื่อการสอน	4.11	0.54	4.04	0.51	4.08	0.54	0.41	0.66
3. ด้านครูผู้สอน	4.00	0.56	4.05	0.53	4.08	0.44	1.62	0.20
4. ด้านการวัดประเมินผล	3.30	0.53	3.38	0.42	3.26	0.56	0.31	0.73
รวม	3.87	0.53	3.88	0.49	3.82	0.55	0.96	0.45

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น ราย
ด้าน พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านราย
เนื้อหากรายวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 4 เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 4 – 6 จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน

เจตคติที่มีต่อรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ระดับชั้นการศึกษา						F	Sig.
	ประถมศึกษา ปีที่ 4 (42 คน)		ประถมศึกษา ปีที่ 5 (38 คน)		ประถมศึกษา ปีที่ 6 (23 คน)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านเนื้อหากรายวิชา	4.08	0.43	4.08	0.46	4.06	0.49	2.09	0.12
2. ด้านสื่อการสอน	4.11	0.53	4.12	0.42	4.06	0.51	0.62	0.54
3. ด้านครูผู้สอน	4.04	0.52	4.11	0.46	4.05	0.45	3.03	0.05
4. ด้านการวัดประเมินผล	3.33	0.49	3.36	0.30	3.30	0.46	0.15	0.85
รวม	4.07	0.49	3.92	0.41	3.87	0.48	1.47	0.39

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับชั้นการศึกษาที่แตกต่างกันมีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรมโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับชั้นการศึกษาที่แตกต่างกันมีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านเนื้อหา รายวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านการวัดและการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และในรายด้านภาพรวมอยู่ในระดับสูง และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับสูงมาก และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับสูง ผลปรากฏเช่นนี้เนื่องจากนักเรียนมีความชอบในรายวิชาสังคมศึกษา ด้านครูผู้สอนได้นำเนื้อหาท้องถิ่นมาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์จริง มีการปรับเนื้อหาให้ทันสมัยมีความสนุกสนานในการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมาศ ทองใส (2560) ทศनावลัย ตันติเอกรัตน์ (2558, น.170) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนรายวิชาการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ตรัง ภาพรวมพบว่านักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนรายวิชาการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้สึกในทางบวกต่อการเรียน ทั้งนี้อาจมาจากแรงปัจจัยภายนอกช่วยเสริม เนื่องจากจากผู้สอนได้เพิ่มกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในและนอกห้องเรียน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยเสริมการเรียนรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา และมีการทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาในแต่ละ ครั้งโดยเปิดโอกาสในการซักถามปัญหา แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญลักษณ์ ดำนานจิตร (2552) ได้ศึกษาเจตคติของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อรายวิชาทักษะการสื่อสารเพื่องานธุรกิจเทคโนโลยีนี้ พบว่า ระดับของเจตคติต่อรายวิชาทักษะการสื่อสารเพื่องานธุรกิจเทคโนโลยีส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี โดยพบว่านักศึกษามีเจตคติเกี่ยวกับความสามารถนาความรู้รายวิชานี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และชอบสื่อการสอนของรายวิชานี้อยู่ในระดับดีมาก รวมทั้ง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในวิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อการสอนและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนมาก และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจมาจาก เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ด้านการสอนครูมีตั้งใจสอน ให้คำแนะนำช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรมรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีครูให้ไม่ให้ออกาสนักเรียนซักถามปัญหาในวิชาสังคมศึกษา ด้านเนื้อหา รายวิชาการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และครูใช้วิธีการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้สื่ออย่างหลากหลายทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับสูง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำแนกตามตัวแปร เพศแตกต่างกัน มีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าอาจมาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีทั้งเพศชายเพศหญิง อาจมีประสบการณ์การเรียนรู้

และการจัดการเรียนการสอนของครูที่แตกต่างกัน จึงทำให้นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุสาอุทัย (2555, น.141) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีเจตคติต่อพฤติกรรม การสอนของครูด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักเรียนชายมีเจตคติดีกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันทางอารมณ์ ความสนใจและความต้องการ จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนจากการเรียนการสอน ซึ่งไม่สอดคล้องกับกับงานวิจัยของ สมฤดี แยมขจร (2553, น.44) เจตคติต่อการอ่านหลังทดลองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Central Library Srinakharinwirot University 73 ปีที่ 2 จำแนกตามเพศ ทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักเรียนที่เพศต่างกันมีเจตคติหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน นั่นคือเพศ ไม่ส่งผลต่อเจตคติต่อการอ่าน จากข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ทำแบบทดสอบคือนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 149 คน ซึ่งเป็นนักเรียนเพศชาย ร้อยละ 56.4 และนักเรียนเพศหญิง ร้อยละ 43.6 มีระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.49 ร้อยละ 57.7 นักเรียนชายมีมุมหนังสือที่บ้าน ร้อยละ 95.24 นักเรียนหญิงมีมุมหนังสือที่บ้าน ร้อยละ 86.15 นักเรียนชายเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง ร้อยละ 92.86 และนักเรียนหญิงเคยอ่านหนังสือให้พ่อและแม่ฟัง ร้อยละ 90.77 ค่าร้อยละของกิจกรรมต่างๆ ใกล้เคียงกัน จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างไม่มีความแตกต่างกันเนื่องจากโรงเรียนสาธิต เป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนไม่มีปัญหาด้านการอ่าน อีกทั้งสภาพแวดล้อมทางบ้านส่วนใหญ่คล้ายกันและมีการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับงานวิจัย พระสุรัชย์ สุระโย (หงษ์ตระกูล) (2555, น.142) เรื่อง ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะคตินักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำแนกตามตัวแปร ที่มีอายุต่างกัน มีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากอาจเป็นเพราะ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีประสบการณ์จากการเรียน และวุฒิภาวะและพัฒนาการของช่วงวัยไม่แตกต่างกันมาก ส่งผลให้เจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นววิช นวชีวินมัย สุประภา วิวัฒน์วงศ์ โยธิน ศรีโสภา จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2560:บทคัดย่อ) ในการศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่มีอายุแตกต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน มีเจตคติต่อ

วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับเจตคติที่มีต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำแนกตามตัวแปร ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ไม่แตกต่างกัน ผลเป็นเช่นนี้อาจมาจาก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และได้รับประสบการณ์การเรียนการสอนแบบเดียวกันจึงมีเจตคติต่อรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของ ฐิติพงศ์ จันทย (2547) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบคุณภาพจากมาตรวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาจีนมีจำนวนข้อแตกต่างกันของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6) โรงเรียนมิตรพิทยากร กรุงเทพมหานคร นักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6) ที่ทำแบบวัดเจตคติแตกต่างกันมีเจตคติต่อการเรียนภาษาจีนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเพราะเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์การเรียนการสอนเช่นเดียวกัน จึงทำให้มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเช่นเดียวกัน หรือมีเจตคติที่เหมือนกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับพระสุรชัย สุรชัย (หงษ์ตระกูล) (2555, น.142) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามระดับชั้นเรียนและขนาดของโรงเรียนโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : ANOVA) จำแนกตามระดับชั้นเรียนโดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านเทคนิคการสอนการสอน และด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551) หลักสูตรแกนการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษณพร ประสิทธิ์พิเศษ. (2553). ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อเรียนวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ทัศนาวลัย ตันติเอกรัตน์. (2558). การศึกษาเจตคติต่อการเรียนรายวิชาการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ตรัง. ใน การประชุมภาคใหญ่ วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 26 มิถุนายน 2558 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (หน้า 1162-1172) สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- นาวิช นวชีวินมัย, สุประภา วิวัฒน์วงศ์, โยธิน ศรีโสภา และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2560, มกราคม - มิถุนายน). การศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร 7 (1), 53 - 66
- ปัทมาศ ทองใสว. (2560) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีวินัย และเจตคติต่อการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรู้ผ่านระบบจัดการเรียนรู้ บนเครือข่าย
- บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต: กรุงเทพฯ.
- พระสุรชัย สุระขโย (หงส์ตระกูล) (2554) ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของพระ ศีลธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา
- วิภาพรรณ พินลา. (2560). แนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 30 (1), 13- 34
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชานีประศาสน์. (2545). ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ:พิมพ์ดี การพิมพ์.
- สมฤดี แยมขจร (2553) การเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม การอ่าน 3 รูปแบบสารนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อุสา อุทัย (2555) เจตคติของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.